

УДК 657.343

*Нагірняк М.Ф.,
здобувач третього рівня вищої освіти,
Державний університет «Житомирська політехніка»*

ПОДАТКОВА ТА ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ

Основною вимогою забезпечення стабільності економіки будь-якої країни є ефективне функціонування суб'єктів господарювання результатом якого є одержання прибутку. Прибуток як загальна економічна категорія визначає мету підприємницької діяльності та характеризується різницею між доходом підприємства одержаним від усіх видів господарювання і витратами, що виникли при отриманні цього доходу.

Створений прибуток задовольняє інтереси власників бізнесу, найманих працівників, інвесторів які приймають участь у формуванні активів як кредитори, держави і територіальних громад. Податок на прибуток є одним з важливих джерел надходження коштів до державного і місцевих бюджетів.

Сучасний механізм податку на прибуток в Україні складається з платників податків, об'єктів оподаткування, ставки податку та порядку обчислення і сплати податку [2].

Найбільш проблемними елементами механізму податку на прибуток є нормативне визнання платників податку і об'єкта оподаткування.

Платниками податку на прибуток є суб'єкти господарювання як юридичні особи, які провадять господарську діяльність та не одержали статус не прибуткового підприємства (установи, організації) і не віднесені до таких що застосовують спрощену систему оподаткування, обліку і звітності та фізичні особи підприємці, що не обрали спрощену систему оподаткування.

Отже, в Україні суб'єкти господарювання по відношенню до оподаткування прибутку діляться на чотири види: два види платників податку – це фізичні особи підприємці, що не обрали спрощену систему оподаткування і юридичні особи, які створюють прибуток та два види не платників податку, як ті що одержали статус не прибуткових та ті які забезпечують функціонування бізнесу за визначеними правилами Податкового кодексу України.

Такий підхід до визнання платників податку на прибуток створює можливість окремим суб'єктам господарювання не забезпечувати достовірне відображення фінансового результату у фінансовій звітності.

Інша проблема оподаткування прибутку це визначення його об'єкту. Прибуток як об'єкт оподаткування на нормативному рівні має три методики алгоритмізації:

1) фізичні особи-підприємці – де об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід як різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій і не грошовій формі) і документально підтвердженими витратами пов'язаними з господарською діяльністю;

2) юридичні особи платники податку у яких річний дохід :

– не перевищує 40 млн.грн. – об'єктом оподаткування є прибуток визначений за правилами складання фінансової звітності відповідно до облікової політики за національними та міжнародними стандартами в сфері бухгалтерського обліку (НП(С)БО, МСФЗ, МСБО);

– перевищує 40 млн.грн. – об'єктом оподаткування є прибуток визначений у фінансовій звітності скорегований на різниці між нормами облікової політики платника податків і нормами визначеними в ПКУ, зокрема, щодо нарахування амортизації необоротних активів, формування резервів (забезпечень), здійснення фінансових операцій.

Прибуток як об'єкт оподаткування може не визначатися у юридичних осіб будь-якої організаційно-правової форми у яких:

– протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати станом на 1 січня податкового звітного періоду (на 1 січня 2024 року – це 8285700 грн.);

– частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків.

Нерівні умови системи оподаткування відносно податку з прибутку створюють умови для різних схем ухилення від податку, які з одного боку дозволяють мінімізувати або взагалі не сплачувати податки, а з другого боку збільшувати навантаження на бізнес де об'єктом оподаткування є прибуток, вимушуючи його працювати в тіні.

Підводячи підсумок проведеного аналізу проблеми зазначимо, що в напрямі удосконалення оподаткування прибутку в контексті цифровізації бізнесу та виходячи з основної його мети щодо створення прибутку доцільно зобов'язати всіх суб'єктів господарювання вести бухгалтерський облік фінансового результату та відображати його у звітності за єдиним показником для оцінювання рівня ефективності господарювання та як об'єкта сплати податку. Механізмом зменшення тіньового прибутку може бути надання пільги щодо його оподаткування у разі інвестування у розвиток бізнесу та участі платника податку у відбудові держави в післявоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Гаркушенко О.М., Кувалдіна О.О. Проблеми і майбутнє податку на прибуток підприємств та ПДВ в умовах цифровізації. *Економіка промисловості*, 2021, № 3 (95). С. 52-70.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

УДК 368

Нечипоренко А.В.,

*кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка*

**УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В
КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ**

Страхова галузь відіграє надзвичайно важливу роль у фінансовій системі будь-якої країни, забезпечуючи захист від різноманітних ризиків для фізичних осіб, підприємств та організацій. Однак, в епоху посилення процесів глобалізації та цифровізації, технологічних інновацій та мінливого економічного середовища, страхові компанії стикаються з низкою викликів у сфері управління фінансами. Водночас ефективне управління фінансовими ресурсами є ключовим фактором для забезпечення стабільності, платоспроможності та конкурентоспроможності на ринку.

Управління фінансами страхових компаній є досить складним процесом, який потребує раціональних та структурованих дій з боку суб'єктів, що здійснюють управління: дирекції, наглядової ради